

tionen har haft under Overvejelse, om den kunde tage Sogneraadets ændrede Indstilling af 19de d. M. om Besættelsen af Lærereembedet i Sonnerup til Følge. Det havde, af flere Grunde været dets Ønske at kunne gøre dette og derved faa det længe ledige Embede endeligt besat. Men saavel Indholdet af Sogneraadets Skrivelse af 19de denne Maaned som den i Raadet om Sagen førte Debat, som har været refereret i forskellige Blade, og under hvilken der ikke blot har vist sig en Misforstaaelse af Sogneraadets Indstillingsret, men ogsaa er fremfatte utilbørlige Insinuationer imod Direktionen, gjøre det til en Nødvendighed for den at insistere paa sin Ret til at have frit Valg mellem tre indstillede, som efter deres Eksamen, Anciennitet, Tjenestetid og Dydighed ere skillede til det specielle Embede, hvorom Talen er. Direktionen skal i saa Henseende bemærke, at Spørgsmaalet ikke er, om Sogneraadet anser sin første Indstilling for „at være fuldt ud efter Lovens Forskrift“, eller om det „ikke kan anse de af Direktionen angivne Grunde imod Indstillingen, for gyldige“. Herom er Sogneraadet ikke Dommer. Det er Skoledirektionens Ret under Ansvar til Ministeriet at afgøre disse Spørgsmaal. Sogneraadet tager fejl, naar det tror det tilstrækkeligt, at ingen af de indstillede Ansøgere er usikket eller uværdig til Ansættelse i Skolevæsenets Tjeneste, eller mener at kunne motivere Indstilling af en 23aarig Ansøger med 2den Karakter derved, at den lovbefalede Alder er 21. Aar, og at 2den Karakter kvalificerer til Ansættelse. Hvad Direktionen i Henhold til Kultusministeriets Skrivelse af 24de Oktober 1856 kan fordrø, og hvad Sogneraadets hele Optræden i denne Sag nu nødsager den til at fordrø, er dette, at alle tre indstillede efter Embedets Størrelse, dets Bestaffenhed og de lokale Forhold ere ved deres Eksamenskarakter og Tjenestetid kvalificerede til netop dette Embede.“

Saa vidt er man altsaa kommen, at det er ikke selve Indstillingen, der egentlig motiverer Forkastelsen. Skoledirektionen erkender, at den egentlig har ønsket at tage Indstillingen til Følge, men det, der har bevirket, at den ikke har gjort det, er den Debat, der har været ført i Sogneraadet ved Indstillingens Vedtagelse, en Debat, der er bleven refereret i Bladene. — der er jo ikke en Gang nogen, der ved, om Bladenes Referat har været korrekt; det hænder undertiden, at man kan se Avisreferater, der kunde være paalideligere og bedre, end de ere. Endvidere har Direktionen fundet sig foranlediget til at begrunde sin Forkastelse af Indstillingen paa

den Omstændighed, at den Skrivelse, hvormed Sogneraadet har ledsaget Indstillingen, indeholder Anskuelser, der ikke gefalle den ærede Skoledirektion. Saa vidt er man kommen, og det forekommer mig, at det er meget for vidt. Overhovedet det Sprog, der føres her til Sogneraadet, at det ikke maa dømme om, hvorvidt det har handlet ret eller ikke, forekommer mig at være et Sprog, der ikke er tidsvarende, og man gør vel i at fritage Sogneraadene for slig Tiltale i Fremtiden. Naar Forholdet nu er saadant, og det er bekendt for alle, at saadant handle Skoledirektionerne med de kommunale Raad, at de fordrø, at de skulle gøre Indstillinger, der passe i Skoledirektionernes Smag, og at det er Skoledirektionerne, der ville dømme om, hvorvidt Kvalifikationerne ere til Stede netop for det paagældende Embedes Besættelse, saa er man, hvis man følger den Vej, inde paa et Straaplan, der gør Sogneraadenes Indstillingsret fuldstændig illusorisk, og saa forekommer det mig, at vi fylde den Befolkning, hvis Talsmænd, hvis Repræsentanter vi ere, at vi ikke nu lade en Skolelov forlade Rigsdagen, uden at vi faa det Spørgsmaal klaret: Hvad er de kommunale Raads Ret og Pligt i Fremtiden; thi det gaar ikke an at sige: vi paalægge Landets Borgere en forøget Stattebyrde til Skolevæsenet paa over 1½ Million ud over, hvad der hidtil er ydet, samtidig med, at man siger: Rettighederne efter denne Lov kende vi ikke, vi overlade til Eder at slaas med Myndighederne i al Fremtid derom. I det jeg haaber og ønsker, at disse tre Spørgsmaal, der nu ligge Regeringen og Tingene imellem, maa løses paa en for Befolkningen heldig Maade, anbefaler jeg dette Forslags Fremme. Hvorvidt det skal henvijes til et Udvalg eller ej, det maa Flertallet om, i den Henseende vil jeg følge det. Jeg vil ønske og haabe, at disse Spørgsmaal, der ligge Tingene imellem, maa løses paa en saadan Maade, at vi, naar vi staa ved Rigsdagens Slutning og have vedtaget en Skolelov, da kunne have grundet Haab om, at den ikke alene modtages med Glæde af Lærerne, men ogsaa af Befolkningen.

Formanden (Sofus Høgsbro):

Det vil af flere Grunde være meget ønskeligt, om denne første Behandling kunde føres til Ende i dette Møde, og jeg skal derfor henstille til de ærede følgende Talere at tage det størst mulige Hensyn dertil.

Byriel-Jensen: Da Skolelovsforslaget i For var til Behandling, tillod jeg